

Iktatószám		Budapestre vonatkozó újságcikkek		Oszályozás	
		Szerző		Tárgy	
		Cím		Hely	
		Forrás		Idő	
		Helyszám			
Bp.		1914 11/13.		(Köt. v. füz.)	
(Hely)		(Idő)			

Pusztító járványok az iskolában

Hanyag szülők és késedelmes bejelentések fokozzák a veszedelmet

(Saját tudósítónktól.) Mint mindig télviz idején, az idén is ijesztő mértékben ütötte fel fejét a vörheny és kanyaró, amely járványszerűen pusztít a gyermekek között. A tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint januárban ötven skarlát- és százhat kanyarómegbetegedés volt Budapesten és bár ez a betegségek arány kisebb a két év előttinél, a fertőző betegségek elharapódzása a sok nemtörődömségnek tulajdonítható. Megtörténik, hogy a szülők napokig nem gondolnak komoly veszedelemre, amely lázas, rosszullettről panaszkodó gyermeküket fenyegeti és csak akkor hívnak orvost, amikor már kétséget kizáró módon lehet megállapítani a vörhenyt. Közben a gyermek iskolába járt, érintkezett társaival s anélkül, hogy az iskola vezetőségének erről tudomása lett volna, a fertőző kór csiráját elhintette. A tisztí orvos értesítése is csak elkésve jön az iskolába, nemelykor a kezelőorvos sem állapíthatja meg nyomban a diagnózist s ez az idő éppen elégséges ahoz, hogy egyetlen megbetegedés is járványnyá fajuljon.

A hiba voltaképpen a szülőkben van, akik először „házi kezelésben“ akarják meggyógyítani beteg gyermeküket. Különösen a szegényebb néposztály könnyelmű ebben a tekintetben. Ha gyermeke panaszkodik, vigasztalja, nyugodt lélekkel elküldi az iskolába s csak amikor a láz már oly magas,

hogy a szegény teremtes teljesen „odavan“, hívnak orvost. Nem ritka az sem, hogy egyes anyák attól félnek, hogy gyermeküket nyomban járványkórházba viszik, mások pedig a fertőtlenítéstől féltik butoraikat. Inkább halogatják a dolgot, orvost csak nagy későn hívnak és ezalatt nemcsak a százalomra méltó gyermeknek kell szenvednie, hanem ellenőrzés és óvatosság híján a fertőző kór is melegágyat talál. Így fejlődik ki Budapesten a járvány s többé-kevésbé hasonló okok miatt kell bezárni az osztályokat, ahol skarlátpepidémia lépett fel.

Az iskolai hatóságokat nem terheli mulasztás. Hisz nagyon sokszor a tanítótestület tagjai veszik észre, hogy valamelyik tanuló beteg. Az ilyen gyermeket hazaküldik, óvatosságra intik és amikor harmad-negyednap érdeklődnek állapota iránt, megtudják, hogy vörhenyben, vagy kanyaróban betegedett meg. A tisztí orvos jelentése után természetesen hiába igyekeznek óvatosság lenni; a közbeeső idő alatt a vörheny másokat is megfertőzött. Minden fertőző megbetegedésről a tisztí orvos értesíti az iskolai hatóságot, csakhogy ez már bürokratikus uton történik s a kezelőorvos jelentésének kézhezvételétől addig, amíg az iskola igazgatóságához jut el a jelentés, két nap is elmúlik. Két olyan nap, amely alatt tucatszámra betegedhetnek meg a beteg iskolatársai. Sokkal helyesebb volna, ha írásbeli érintkezés helyett telefon útján, vagy küldönccel értesítenék az iskola igazgatóját, hiszen számos iskolában van távbeszélő-állomás és ezzel — legalább emberi lehetőség szerint — elejét lehetne venni a betegség elterjedésének.

Am nem minden mulasztás irandó a tisztí orvosi hivatal rovására. A feladatukat híven és buz-

gón teljesítő hatósági orvosok is sokszor elkésve kapnak értesítést a fertőző megbetegedésről és ennek az az oka, hogy vagy a kezelőorvost hívták el későn a beteghez, vagy pedig a betegség szimptomáját csak elkésve állapíthatta meg. Az orvost, tegyük fel, a gyermek rosszulletének másodnapján hívják el a szülők. A gyermek torokfájásról panasz-kodik, lázas, hány, de kiütések még nem látszanak testén. Az orvos nem állapíthatja meg mindjárt a betegségét, sokszor csak harmadnapon konstatálja a vörhenyt és a kanyarót s ez alatt nemcsak másokat fertőzhetett meg a gyermek, de sokszor, amíg csak fáradt, gyötrődött teste birta, az iskolába is eljárt.

A munkával szintén tulterhelt orvos jelentése sok, igen sok esetben csak másodnapon érkezik a tisztí orvoshoz és innen származik a késedelem, ami sok bajnak lehet okozója, mert viszont a tisztí orvosok elfoglaltsága és az írásbeli jelentés szintén késlelteti a gyors avizót. Ha a kezelőorvos rövid uton, nyomban a betegség konstatálása után értesítené a főváros tisztí orvosi hivatalát, ez pedig szintén a legrövidebb uton bejelentené a fertőző megbetegedést az iskolai hatóságnak — kevesebb lenne a fertőző betegségek száma, amelyek fájdalom, az idén is tekintélyes mértékben pusztítanak.

És végül a szülőket kellene kioktatni, hogy a nemtörődömség, vagy a fertőtlenítéstől való félelem mennyi bajnak lehet az okozója. A beteg gyermekhez azonnal orvost kell hívni, a házi kurában nem szabad bizni és egyáltalában nem áll meg az a feltevés, hogy a gondos nevelés, jó táplálkozás és meleg ruházkodás folytán a kór nem férkőzik oly könnyen a jobbmóduak gyermekéhez. Igaz, hogy a fertőző gyermekbetegségek ellen a legjobb védekezés, ha a gyermekek soha szükségét nem látnának, ám a mai szomorú gazdasági viszonyok között előbb azokat az óvintézkedéseket kell követni, amelyek nagyobb veszedelemnek elejét vehetik: a tisztí orvosok és gyakorló orvosok munkáját kell egyszerűsíteni és gyorsítani, a szülőknek pedig jobban kell féltetniük gyermekük testi épségét.